



פרופ' אשר כהן, נשיא האוניברסיטה העברית

האמת הפשוטה

בשלושת העשורים האחרונים עלתה הטמפרטורה הממוצעת באזורנו בחצי מעלה לעשור; כמות המשקעים בעשורים האלה קטנה בכ 25 מ"מ לעשור; מפלס הים בתקופה הזאת עלה כל שנה בין 4 ל-17 מילימטר. למעשה, כל המודלים הקיימים מנבאים כי מגמת ההתחממות בצירוף עם ירידה בכמות המשקעים ועליית מפלס הים באזורנו תימשך.

חזון ותכנית פעולה

המצפן שלאורו עלינו לפעול, הוא הבטחת קיימות שפירושה פיתוח תוך העמדת משאבים לא פחות גדולים מהקיימים היום לטובת הדורות הבאים. אם לא נפעל בנוחשות תנאי החיים בעולמנו יהיו קשים יותר ולכן חובה עלינו:

- 1 לצמצם כל פעילות המגדילה את חתימת הפחמן
- 2 להפחית בטווח המידי ולשאוף לאפס בטווח הרחוק את השימוש בדלקים פוסיליים
- 3 לפתח אלטרנטיבות: בתחום האנרגיה ממקורות מתחדשים; בתחום המזון מבלי להשתמש באמצעים שהורסים את הסביבה; בתחום איכות המים; עלינו לשמר ולחזק את המגוון הביולוגי הקיים בכדור הארץ; ועלינו לייצר חדשנות עירונית בצורה שלא תפגע בזכויות התושבים ועדיין תאפשר חיים נוחים גם בערים צפופות.

תפקידנו באוניברסיטה העברית

על כתפי המוסד המוביל בארץ מבחינת מחקר והוראה מוטלת האחריות בכיוונון המצפן למימוש הקיימות ובמציאת תשובות מדעיות לאתגרי הקיימות. לשם כך אנו מקדמים:

- 1 מרכזי מחקר בכל אחד מתחומי הקיימות, המובילים פריצות דרך משמעותיות
- 2 מרכז כלל אוניברסיטאי לקיימות שמשותף לכל החוקרות והחוקרים באוניברסיטה. אנו יודעים שלפחות חלק מפריצות הדרך המדעיות יושגו רק באמצעות שיתוף פעולה של חוקרים מתחומי מחקר שונים ואחד מתפקידיו החשובים של מרכז הקיימות הוא להבטיח מחקרים בין תחומיים של קיימות.
- 3 קידום החינוך והכשרת הדור הצעיר באמצעות מיזם מעלה וחצי- פורום כולל של כ-30 חוקרים וחוקרות המומחים באספקטים שונים של מערכת האקלים והאנרגיה שמטרתם להנגיש מידע אמין ועדכני
- 4 קמפוס ירוק שהוביל השנתיים האחרונות פרויקטים רחבי היקף ביניהם: רישות גגות קמפוס הר הצופים במערכת סולרית האקדמית הגדולה ביותר בארץ; בניה בתקן ירוק; רישות הקמפוסים בבקרות ובמערכות חוסכות אנרגיה; וקידום יזמות סביבתית במיזמים שמובילה קהילת האוניברסיטה.

משבר האקלים שלפנינו רחב יותר ומורכב יותר מכל משבר שהכרנו בדורנו, ולצדרי לא ייפתר בזמן הקרוב. על כולנו במרחב הציבורי, אנשי ונשות ציבור, פוליטיקאיות ופוליטיקאים, אזרחיות ואזרחים, להבין שיש בפנינו אתגר עצום של קיימות ולהתגייס באופן מלא להתמודדות עמו. איכות חייהם של הדורות הבאים תלוייה בכך, לא פחות!